

Déli Hirlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

A KIRÁLYI CSALÁD ELUTAZOTT BUKARESTBŐL. Bukarestből táviratozzák: A királyi pár tegnap az ilfov megyei Scoristeai kastélyba utazott nyolc napi pihenőre és csak a parlament megnyitása után tér ismét vissza a fővárosba.

FEBRUÁR HUSZADIKÁN LESZ A KISÁNTANT KONFERENCIÁJA. Bukarestből jelentik: Duca külügyminiszter a kisántant konferenciájának összehívásával kapcsolatosan kijelentette, hogy eddig ebben a kérdésben nem történt elhatározás, azonban valószínű, hogy a kisántant külügyminiszterei február hó huszadikán a jugoszláviai Bléd fürdőhelyen fognak összegyűlni tanácskozássra.

TERJED AZ ÜGYVÉDEK SZTRÁJKMOZGALMA. Brailából jelentik: A brailai ügyvédi kamara tegnapi hozgyűlésén egyhangulag kimondta, hogy az új illetéktörvény és a gyorsított eljárás ellen hathatós küzdelmet indít és csatlakozik az országos sztrájk kimondásához. Remélhető, hogy az igazságügyminiszter megelőzi ezt a botrányt és visszavonja a sérelmes igazságügyi rendelkezéseket.

A MEGHAMISÍTOTT INTERJÚ. Bukarestből jelentik: Jorga Miklós táviratot küldött Párisból, amelyben megállapítja, hogy a Matin című lapban megjelent interjúja hamis és valótlán. Vajon Jorga emlékszik rosszul, vagy a Matin hamisított?

A NÉMET SZOCIALISTÁK A KOALÍCIÓS KORMÁNY ELLEN DÖNTÖTTEK. Berlinből jelentik: A német szocialistapárt parlamenti frakciója tegnapi ülésén nagy többségben kimondta, hogy a nagy koalíció megalakításának nincsen alapja és ezért ahhoz nem járul hozzá.

MEGTARTJÁK A LESZERELÉSI KONFERENCIÁT. Gensfből jelentik: A Népszövetség titkársága megcáfolja a leszerelési konferencia elhalasztásáról szóló híreket. A leszerelési konferenciát február hó tizenötödikén feltétlenül megtartják.

UJRA HERRIOT LETT A FRANCIA KAMARA ELNÖKE. Párisból táviratozzák: A francia kamara ülés-zsaka tegnap megkezdődött. Elnökké újból Herriot-ot választották meg háromszáz szavazattal huszonnégy ellenében. A centrum és a jobboldal tartózkodott a szavazástól. A radikális szocialistapárt utasította a pénzügyi bizottságban helyet foglaló tagjait, hogy igyekezzenek a pénzügyminiszterrel megállapodni, mert ellenkező esetben a baloldali blokk ellenjavaslatait fogják támogatni.

A BUDAPESTI ROMÁN KÖVET JELENTÉST TESZ A FRANKHAMISÍTÁSÉRŐL. Bukarestből jelentik: Az Adeverul értesülése szerint Staraea budapesti román követet a kormány Bukarestbe hívta jelentéstétel végett, a frankhamítás ügyével kapcsolatban.

Nem akart besugó lenni Zadravetz és ezért nem árulta el a frankhamisitókat

Cuza tanár nevét is belekeverik az ügybe — Bethlen miniszterelnök hétfőn hivatalos nyilatkozatot tesz — Windischgraetz felesége nem fogadta Apponyt és Andrássyt

Budapest, január 13.

A frankhamisitási ügy egyik legnagyobb szenzációja volt Zadravetz tábori püspök kihallgatása, mert a vallomási jegyzőkönyv adatai szerint a püspök fogadalmat vett ki a szereplők-ből, hogy a titkot feltétlenül megtartják. Zadravetznek tudomása volt arról, hogy Windischgraetz és társai a haza érdekében valami nagy dologra készülnek. Fel is ajánlotta támogatását, de amikor megtudta, hogy az állítólagos hazafias ügyet ezer frankosok kamisitálásával akarják szolgálni és fel is mutatták neki a hamis pénzt, Zadravetz felháborodva utasította vissza a részvételét. Azóta Windischgraetz és társaival minden összeköttetést megszakított, de az illetékes hatóságoknak nem adta tudomására az esetet, mert nem akart besugó lenni.

A hamisitásban egyébként semmiféle újabb pozitívum nincsen, ami előbbre vinné az ügyet. A hírlapok találgatásokon kívül csak epizódeseeményekről számolnak be. Bónis páter, a tábori püspök adlátusa, kijelentette, hogy őt nem idézték meg és nem hallgatták ki. Ő is és a püspök is távol állottak mindentől. Hogy ketten gyakrabban tanácskoztunk az utóbbi időben, azt könnyű kombinálni — mondotta — mert egy házban lakunk. Haits Lajos nyugalmazott ezredes, a Térképészeti Hivatal volt igazgatója, aki kemény katona,

ma a vizsgálóbírói kihallgatás után órei között kisírt szemmel távozott.

A lapok feltétlen szenzációhajhászására fényt vet az Esti Kurir ama vastag kitalálása, amely arról vél tudni, hogy Romániában Cuza tanárt letartóztatták, akit azzal gyanúsítanak, hogy amikor Budapesten járt és tárgyalásokat folytatott, tudomására jutott a hamis frankok gyártása is. A lap egyébként bevallja, hogy az eddigi nyomozás egyelőre pontja sem emlékezik meg Cuzáról és neve a pesti nyomozás adatai között egyáltalában nem szerepel. Ebből a nevelésesen fantasztikus hirtetésből természetesen egy árva szó sem igaz és az ujságírói kitalálás volt hírével nem egyéb.

Apponyi és Andrássy ma látogatást tettek Windischgraetz feleségénél, aki azonban hivatkozva arra, hogy urának ügye teljesen lefoglalja idejét, egyküket sem fogadta, noha mindketten a család régi jóbarátai.

Bethlen gróf miniszterelnök hétfőn fog hivatalosan nyilatkozni a frankhamisitásról. A Magyarország írja: A vizsgálatnak meg kell állapítani, hogy Jankovich kivételével az összes többi román utlevéllel bírók és román nevekkel utazók, melyik utlevélhivatalnál jutottak a szabályosan kiállított utlevélhez. Ezek Andor Endre és Schwetz, Marsowszky és Mankovich. Az utóbbi kettő Hágába, az első kettő pedig Olaszországba utazott.

Aki a magyar lobogót kitűzte a szerajevoi vár fokára, meghalt Zsombolyán

Zsombolya, január 13.

A régi világnak egy oszlopa dőlt ki ismét az élők sorából. Zsombolyán hetvenöt éves korában meghalt Ferch Ödön dr., volt zsombolyai közjegyző. Az elhunyt Zsombolyán és környékén nagy szeretetnek és köztisztelőnek örvendett puritán jellemért. A zsombolyai társadalomban vezető szerepet vitt. A magyar éra alatt elnöke volt a hatvanhetes kormánypártnak, elnöke, igazgatósági és felügyelő bizottsági tagja több kulturális egyesületnek, banknak és iparvállalatnak.

A boszniai okupáció idején tagja volt a hadseregnek és ő tűzte ki először a magyar lobogót a szerajevoi vár fokára, amiért az arany érdemkereszttel lett kitüntetve. Ezt a régi haditényét kiszínezve, valamint az egész boszniai okupáció történetét sokszor beszélte el meghitt barátai körben. Halálát felesége Diel Emma, unokája Tulics Magda, a Diel és Tulics családok és kiterjedt előkelő rokonság siratja. Temetése tegnap ment végbe Zsombolyán a társadalom osztatlan részvéte mellett.

Megmozdultak az íróasztalok

Hurcolkodtak a városi hivatalok —

Temesvár, január 14.

Az új közigazgatási törvény immár életbelépett és az új rendnek megfelelően a temesvári városházán is bevezették az egyes hivatalok másként való beosztását. A régi hivatalok leg-többje más szobákba került. A gazdasági hivatal, amely eddig az első emeleten a polgármesteri hivatal mellett feküdt, a régi főjegyzői hivatalba költözött át, ahol négy szoba felett rendelkezik. Itt dolgozik Heim Ernő dr. tanácsnok, Pacurariu Emil referens és a gazdasági osztály többi tisztviselője. A gazdasági hivatal eddigi helyiségeibe Sagovici Sámuel dr. vezértitkár költözött a főjegyzői hivatal tisztviselőivel. A második emeleten a kiadó és a kulturtanácsnok szobáit az egészségügyi és társadalmi osztály foglalta le, amely Irinyi Sándor tanácsnok vezetésével működik. Irinyi Sándor helyiségeit és mellette még egy szobát Biraescu György kulturtanácsnok hivatala kapta meg, amely három szobából áll. Az iktató, a levéltár és az ekspedició egy főnökség alá kerül és az első emeleten helyezkedik el hét szobában. A számvetőség a régi helyén maradt. A könyvvezetőség még egy új szobát kapott a földszinten. Az adminisztrációs osztály vezetője Bugariu Koriolán dr. tanácsnak lesz. Ide osztották be az iparügyi osztályt is, úgy, hogy most kilenc szobája lesz az adminisztrációs osztálynak a régi árszék helyiségeiben.

Mussolinét operálják. Párisból jelentik: A Havas ügynökség értesülése szerint Mussolini elhatározta, hogy e hó végén súlyos természetű műtétnek veti magát alá.

Társdai árfolyamok

Zürichben a lei 2:32.5, Párisban 12:10.

Zürichi utótőzsde január 13-án:

Berlin 123.20, Amsterdam 208.05, Newyork 517.75, London 2514.—, Páris 19.35, Milano 20.89, Prága 15.34, Budapest 72.50, Belgrád 9.17, Bukarest 2.32.5, Varso 71., Bécs 72.90.

Temesvári magánforgalom január 14-én reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)
Dollár 222.5, angol font 1084, francia frank 8.57, svájci frank 43.20, lira 9.—, sokol 6.61, dinár 3.97, magyar korona 314, osztrák silling 31.52.

Az orsovai vámcsalás ártatlan áldozatai

Elmaradt a petróleumgyár karácsonyfaünnepélye — Kaució ellenében sem helyezték szabadlábra a gyanúsítottakat

— A Déli Hírlap kiküldött tudósítójától —

Beszámoltam már arról, hogy mikor Orsován a feltűnést keltő letartóztatások megtörténtek, utána nyomban megindult a mentő akció. A karánsebesi törvényszék vádtanácsánál megfélembizték a vizsgálóbírókat a letartóztatást elrendelő végzését. A törvényszék azonban az előzetes letartóztatást helybenhagyta dacára annak, hogy Fuchs Károly képviselői kijelentették, hogy hajlandók nagyobb összegű

kauciót adni.

A törvényszék határozata ellen a temesvári ítélőtáblához felebbezték, amely — miként tegnap jelentettük — szintén hozzájárult az előzetes letartóztatáshoz. Fuchs Károly, Szántó Géza, Cheveresan Nicolae és Eckel tehát továbbra is ott ülnek a karánsebesi ügyészség fogházában, ahol a karácsonyt és az újévet is töltötték.

Orsován sokan még ma sem tudják megérteni, hogy Fuchs Károly fogházba kerülhetett.

Nagy ur volt ugynevezett súlyos személyiség. Mindenki ismerte. Orsovára 1912-ben, tehát tizennégy esztendő előtt került és az állásáról lemondott Feledy vezérigazgató helyét foglalta el a petróleumgyárban. Az ő vezetése alatt állott a mezőtelegi petróleumgyár is, valamint a cég tulajdonát képező mehádiai telep is. Sok emberrel érintkezett, de igazán kevesen férközhettek közel hozzá. Hosszu orsovai tartózkodása dacára sem szerzett magának itt állampolgárságot sem a magyar, sem pedig a román éra alatt. Ma is

ceshszlovák állampolgár.

És az ideiglenes szabadlábrahelyezése iránti akciót különösen ez a körülmény nehezítette meg.

Szántó pénztáros, aki egyúttal a petróleumgyár cégjegyzője is volt, amolyan csendes természetű ember. Azt mondják róla, hogy csakis a családjának élt. Fuchs vezérigazgatónak és Szántónak a vámcsalásban való szerepéről a hatóságok még nem hajlandók bővebb részleteket mondani. Azt mondják, hogy ez még a vizsgálólatra tartozik. De — tessék hozzá —

legalább is

az ügyről. Helyettük most Szende főmérnök, a mehádiai telepről és Fordor diszponens, aki a temesvári iroda részéről lett kiküldve, vezetik az orsovai petróleumgyárat.

Iliescu Nicolae az imperiumváltás után került Orsovára rojtos nadrágban, kopottan. Üzemeit hamarosan kezdhetné, mert alig egy év múlva már elegánsan járt ő is, meg a felesége is, azonkívül fényesen rendezkedett be. Nagy

murikat csapott

s valahányszor valamely ellenőrző hivatalnok érkezett a központ részéről, mindig pezsgős vacsorát rendezett a tiszteletére. Nemrég Orsováról hozta az apósát és beültette az uri kaszinó vendéglői bérletébe.

Karácsony előtt az orsovai petróleumgyár, mint minden esztendőben, a gyár munkásainak gyermekeit ünnepély keretében meg akarta ajándékozni. Csináltak hetven pár cipőt, egy csomó fiuruhát és leánykötöst, azonkívül süttettek tészta és vettek cukorkákat. Ezeket az ünnepélyeken Fuchs vezérigazgató mindenkor megható be-

szédeket szokott tartani. Ezuttal azonban

az ünnepély elmaradt.

A hetven pár cipő, a ruha, sütemény és cukor ott hever csomagokban a gyár egyik irodájában. De nem volt örvendetes karácsonyuk a gyár tisztviselőinek sem. Máskor ilyenkor szokták kapni az évi renumerációt is: most ez elmaradt. A gyár fölött ott lóg a levegőben a sokmillióos vámcsalás vádjai és a büntetés: nem ad tehát egyelőre tisztviselőnek semmit. És a kétszázötven munkás? Azok aggódva várják, hogyan lesz, mint lesz, nem veszítik-e el a kenyérüket?

Bucsozom Orsovától. A gyorsvonat újra ott rohog el a petróleumgyár mellett. Viszi a riportert Karánsebes felé. Hadd lássuk, mit mondanak a nyomozó hatóságok s mit csinálnak a foglyok?

Kubán Endre.

Huszonhat kommunista bűnpöre

a kolozsvári hadbíróóság előtt

Kolozsvár, január 14.

A kolozsvári hadbíróóság tegnap tárgyalta Vladescu hadbíró-ezredes elnöke alatt az ifjúmunkás kommunisták bűnperét. A vádlottak huszonhatan voltak, akik valamennyien tizennyolc és huszonnégy év közötti korban vannak. A fővádlott Berindean Jenő, görög keleti vallású asztalossegéd, aki egyúttal másodrendű vádlott, Mitrovici Ernő, állítólagos újságíró. A letartóztatott vádlottak Nagy-

bányáról és Désről valók.

A vád három csoportba osztotta a kommunistákat. Az első csoportba tartozik a négy fővádlott, a második csoportba négy másodrendű vádlott. A többiek javarészt pedig azzal vádolják, hogy beléptek a kommunista pártba. Tegnap a vádlottakat hallgatták ki, akik részben beismerő vallomást tettek. A tárgyalás az egész napot igénybe vette. A hadbíróóság ma a kolozsvári kommunisták perét fogja tárgyalni.

Temesvári szélhámos

Lengyelországban

becsapta a pénzügyminisztert, akinek külföldi kölcsönt ígért és előre felvette a jutalékot

Temesvár, január 14.

Holló Géza nevére bizonyára még sokan emlékeznek Temesvárott, különösen azok, akiket becsapott és megkárosított. Változatos múlt után került Temesvárra, itt nagy lábon élt, egy szép napon pedig megszökött.

Már fiatal korában szélhámoskodott Budapesten. Akkor még Hirsch Guidó volt a neve. Fia volt egy becsületben megöszült hirdetői ügynöknek és maga is hirdetésekkel kezdett foglalkozni. Azonban a megrendelési

blankettákat meghamisította

nagyobb összegekre s így a lapoktól tekintélyesebb jutalékot vett fel. Később nagyobb sikasztást követett el egy autócég kárára és kiszökött Amerikába, ahol különböző hányattatáson ment keresztül. Kivándorolt magyaroktól pénzeket szedett föl és visszaszökött Európába.

Temesvárott a háboru elején tünt föl. Akkor már felesége és két gyermeke volt és már Holló Gézának hívják. Itt először bizományi irodát nyitott, majd egy hajóstársaságnak vállalta el a képviselőt. A Lloyd-palotában volt irodája és nagy előkelőséggel fogadta a hozzája forduló embereket, akiknek mindenféle ügyét elvállalta — természetesen jó előleg fejében — s aztán nem csinált az érdekükben semmit. Érdekes, hogy ez a jelentéktelen, kicsiny emberke, milyen kitűnően értett ahhoz, hogy hiszékeny flotásokat az

orruknál fogva vezessen.

Azonban költséges életmódja felemésztett mindent, amit összeharcsolt és

tönkrement. Amde hamarosan újra talpra állott és a Dóm-téren rendezett be magának pazar irodát. Innen került aztán a Cunard-Line hajózási vállalatához.

Ebben az időben Holló Géza megunt a feleségét és gyermekeivel együtt egyszerűen elhagyta. Nemsokára újból megnősült. Azonban az esküvő után megszökött.

Akkor derült ki, hogy a hajóstársaságnál sikasztott, második feleségének a kelengyét pedig elzalogosította. A szerencsétlen fiatal asszonyka beadta ellene a válókeresetet.

Innen állítólag Budapestre ment, ahol hír szerint újból megesküvött első feleségével, akit azonban ismét csak elhagyott. Beszélik, hogy kiment megint Amerikába. Két év előtt egyszerre csak Lembergől jöttek felőle hírek. Tényleg ott volt és egy nemzetközi vállalatot alapított, maga pedig mint budapesti bankár szerepel, aki egy nagy bankkoncernnek a vezetője. Hamarosan nagy összeköttetésekre tett szert, fényes életmódot folytatott és dacára annak, hogy Budapesten felesége volt,

újból megnősült.

Ez a vakmerő kalandor annyira merészkedett, hogy elment Varsóba és ott a lengyel pénzügyminiszterrel tárgyalt és el akarta vele hitetni, hogy a vezetése alatt álló bankkoncern hajlandó Lengyelországnak nagyobb kölcsönt folyósítani a danzigi kikötő kiépítésére. Az „előkelő” bankárt a lengyel hivatalos körök szívélyes fogad-

tásban részesítették és költségeire és proviziójára nagyobb összegeket folyósítottak neki.

Varsóban azonban mégis csak kiváncsiak voltak, hogy ki ez a Holló Géza és bizalmasan megkérték a lengyel rendőrséget, hogy szerezzen információkat. Megindult a tapogatózás, a nyomozás és ennek során lassankint kiderült Holló Géza multja. Ugylátszik, hogy Holló a dolgot megneszselte, mert egy szép napon

hirtelen eltűnt.

Teljesen nyoma veszett. A lengyel rendőrség mindenfelé keresi, mert a sok csaláson és sikkasztáson kívül az a vád is felmerült ellene, hogy veszedelmes leánykereskedő.

Kitettek az utcára

egy kolozsvári unitárius lelkészt a lakásából

Kolozsvár, január 14.

Az unitárius egyház tulajdonát képező Árpád-utca 12. szám alatti házában megüresedett egy lakás, amelyet az unitárius egyház az ujonnan megválasztott lelkésznek, Máté Zsigmondnak utalt ki. A lelkész január elején el is foglalta új otthonát. Tegnap azonban megjelent a pap lakásában Lea rendőrkapitány, a negyedik kerület vezetője, aki felszólította Máté lelkészt, hogy a lakást haladéktalanul ürítse ki, mert azt a hajléktalanná vált árvízkarosultak részére rekvirálták el. A pap tiltakozott a rendőrközeg beavatkozása ellen, de tiltakozása mitsem használt, mert a rendőrkapitány a butorokat kitétette az udvarra és azok most is ott vannak. Az unitárius egyház eme erőszakos eljárással szemben jogorvoslattal élt.

A csaló szőnyegkereskedő

aki Budapestről megszökött, jelenleg Bukarestben tartózkodik

Bukarest, január 13.

A Déli Hírlap még októberben nagy cikkben írta meg Tuduk György budapesti szőnyegkereskedő üzemeit. Budapesten nagy szőnyegkereskedése, valamint raktára volt és a nyár elején sok előkelő család szőnyegeit vállalta el megőrzésre. A szőnyegeket azután elzalogosította és a pénzzel Romániába szökött. Tudósítónk akkoriban kinyomozta azt is, hogy Tuduk Temesvárott járt és itt szőnyegjavító műhelyt akart létesíteni, de pár nap múlva odébállott. A budapesti rendőrség körözölevélet adott ki ellene és megkereste a román hatóságokat, hogy nyomozzanak utána. A bukaresti rendőrség most megtalálta Tuduk Györgyöt. Nem valószínű azonban, hogy kiadják, mert román állampolgár és mert Bukarestben is több feljelentés van ellene család miatt.

A dollár szaga

lopásra csábított egy gazdaembert

Temesvár, január 14.

Kahan Mózes érmihályfalvai gazdálkodó január tizedikén ismeretséget kötött Bordás György Aranyosmedgyesről való amerikkással. Az ismeretségből mulatozás támadt a Koronaszálló pincekorcsmájában, amelyet a Pályaudvar-soron lévő Imperial-szálloda egyik szobájában folytattak. Itt adott pillanatban Kahan felkutatást tett a szobaasszonynak, hogy jó lenne az öregtől elvenni vagy ötszáz dollárt, hiszen amugy is szegény emberek. A szobaasszony tiltakozott és Schimerling vendéglős a rendőrséget küldött, amely Kahant letartóztatta.

A gyorsított eljárás alapján tegnap tartották meg a tárgyalást a temesvári törvényszéken. A vádat Mateiu Miklós ügyész képviselte, míg a védelmet Skuteczky Miksa dr. látta el. A vádlott tagadta a terhére rótt cselekményt. A bíróság beigazoltnak látta a lopási szándékot és az enyhítő körülmények figyelembe vételével Kahant három havi fogházra ítélte, de védője kérelmére, tekintve, hogy állandó lakóhelye és foglalkozása van, szabadlábra helyezte.

Kell így szenvedni?

Nem!

mert a csuzos, köszvényes és egyéb fájdalmakat könnyen megszüntetjük, ha a fájo lestrészt eredeti

„Diana” szoborszesszel bedörzsöljük.

Csak a „DIANA” felirással valódi

Hírek

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:

Piața St. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámaink:

Szerkesztőség: 2-52.
Kiadóhivatal: 2-52.
Nyomda: 10.
Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az ö-királyságban 3 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Nagy művészet

a pénzhamisítás, de még nagyobb művészet a hamis pénz felismerése. Az amsterdami ezres szukérió kezébe került, de kinek van sejtelméről, hogy hány hazug ezres futja ismeretlenül utját kézzől-kézre. Vezérgondolat lett a pénzhamisítás, mint a középkorban az alchimia, az arany-csinálás titka. Budapest nem áll egyedül a versenyben. Ma Párisban, holnap Milanóban, vagy le Havreb-n fedeznek fel egy társaságot, nem is beszélve Oroszországról, ahol napról-napra nyomják a minden nemzetek pénzeit. Szaporábban ömlik a bankjegy, mint a rotációs gépből az ujság.

Fejlődött művészet ez, csak a rossz munka árulja el az ügyetlen mestert, a tökéletes, vagy az igazhoz megfélemlítően hasonló talmi bankjegyek, sok kézen keresztül előbb-utóbb besompolyognak a bankok trezorjaiba, a nagy vállalatok kasszáiba, az állami intézmények pénztáráiba s ott biztosan megülnek, mint a kakuktojás az idegen fészekben.

Most látjuk csak igazában mennyire nem volt fantom a régi jó fedezeti rendszer, a nemes veretű arany ezüst pénz, már a pusztá csengése is elárulta a jóságát, ha megperdült az asztalon. Ez a sok papírongy, melyből egy közepes me-nelű fűszerüzlelben is meglelnék egy ruháskosár reggeltől estig, egyenesen csábít a hamisításra azzal, hogy folyton szem előtt van, folyton kellett magát. Elveszette tekintélyét a pénz, nincs respektus vele szemben. Régezt csak ezüst és arany pénz járta. A százás bankjegy bujkált, az ezresekről pedig inkább csak a novellákban és regényekben olvastunk.

Bizony jó volna, ha egy szép napon ismét visszahelyeznék jogaiba a nemes érc uralmát, a pénzhamisítók busulnának, az államnak pedig nem volna kára, mert előcsalná a szalmazsákokból azt a rengeteg sok aranyat és ezüstöt, melyet — valjuk meg — igazán előrelátó gondal örözt a minden újítással szemben bölcsen óvatos paraszti. Flaneur.

— **BLAHA LÚJZA UTOLSÓ ÓRÁI.** Budapestről jelentik: Blaha Lujza két napja eszméletlenül fekszik, orvosai végelgyengülést állapítottak meg. Tegnap délután konzilium volt és állapotát reménytelennek mondták.

— **A Magyar Párt az árvizkárosultakért.** Kolozsvárról jelentik: A Magyar Párt elnöksége felhívást intézett a magyar közönséghez, amelyben adományokat kér az árvizkárosultak részére. Ugron István pártelnök, Jósika Irén bárónő és az erzsébetvárosi tagozat két-két ezer leit adott.

Verekedő lugosi ügyvédek. Lugosról jelentik: Dobó Jenő dr. és Valean Aurél dr. lugosi ügyvédek a Poporul bank igazgatói szobájában egy pörös ügyből kifolyólag összeszólalkoztak, miközben Valean kétszer Dobó arcába csapott úgy, hogy az összeesett. Az ügyben a lugosi ügyvédi kamara vizsgálatot indított.

Elrendelték a lapcenzurát a bukaresti ujságokra, mert tendenciózus híreket közöltek

Bukarest, január 14.

A kormány elhatározta, hogy tegnap estétől kezdve általános cenzurát lép-tet életbe a fővárosi lapokkal szemben. A cenzura munkáját Hotineanu őrnagy, katonai főügyész végzi két katonatiszt segítségével. A cenzura alá tartoznak az összes közlemények, könyvek, folyóiratok, időszaki lapok. De ez a rendszabály kizárólag azokra a cikkekre vonatkozik, amelyek a trónörökös változásról és a régensségről

szólnak. A cenzura életbeléptetésére az adott okot, hogy a fővárosi lapok a külföldi sajtóban megjelent tendenciózus híreket és kommentárokat leközzöl-ték. A lapok cenzuráját mindazokban a városokban megjelent lapokra is alkalmaznak, ahol ostromállapot van érvényben. A kormány elhatározta, hogy elkoboztatja mindazokat a külföldi lapokat, amelyek a román közvélemény nyugtalanítására alkalmas cikkeket közölnek.

Hiuságok vására

vagy

az urhatnámságért meg kell fizetni

Orsova, január 13.

Az orsoviaiak már régen, előszeretettel ugy emlegették községüket, mint várost. Valami lokálpatrióta büszkeség nyilvánult meg abban, hogy városnak mondták magukat. Most aztán végre tényleg város lett Orsova, még pedig rendezett tanácsú város.

Felsőbb helyről közölték a községgel, hogy szívesen megadják neki a város jellegét, de azt a forma kedvéért magának kell kérni. A képviselőtestület erre gyűlési tartott és haározatot hozott, amelyben a belügyminiszteriumot arra kéri, emelje föl a községet városi rangra. Minthogy azonban a képviselőtestület okos fejei tisztában voltak azzal, hogy — noblesse oblige — a városi jelleg sok kiadással is jár, mindjárt gondoskodtak a város területének megnagyobbodásáról is. Szaporítani kellett az adóízetők számát, hogy a fokozott kiadásokat győzzék. A várossá való engedélyezést tehát úgy kérték, hogy közigazgatásilag egyesítsék Orsovával a közeli Zsupanek és Kantofir telepeket is.

Alig ment el azonban a beadvány a miniszteriumhoz, tudomást szereztek erről a zsupaneki és kantofiri lakosok — többnyire cigányok — és kijelentették, hogy nem hajlandók Orsova javára több adót fizetni. Miattuk lehet Orsova város, ha akar, de az ő pénzükön nem. Feliratot küldtek a kormányhoz és kérték, hagyja meg őket továbbra is kis községeknek és ne mondja ki az Orsovával való egyesí-

tést. És a kormány meghallgatta a kedves zsupaneki és kantofiri polgárok kérését. Ennek figyelembe vételével azonban meghallgatta az orsoviaiak kérelmét is. Kimondta, hogy azonnali hatállyal Orsova most már rendezett tanácsú város.

A város polgármesterévé Baiaş Ion volt főszolgabíró neveztek ki, aki ezt az állását a községi választásig fogja betölteni. Ha a nép megszereti: újra megválasztja. Serban Nicolae az eddigi primár, mint helyettes maradt állásában. Ugyancsak megmaradt mint városi konzilium az eddigi községi képviselőtestület is a választásig.

A községi képviselőtestületi választásokra máris megindult a készülődés. A románság vezetői szeretnék megnyerni a kisebbségeket, hogy a románság listájához hozzájáruljanak s ezzel szemben a tagságok felét ajánlják a kisebbségeknek. Elvben már meg is van a megegyezés, a kisebbségek azonban ragaszkodnak ahhoz, hogy nekik is legyen beleszólásuk a lista összeállításába.

A polgárság pedig, amely azelőtt községi állapotában szeretett dicsekedni azzal, hogy Orsova város, most visszasírja a régi állapotát, amikor kevesebb volt az adó. Jajgatnak, hogy a városi adót nem bírják és bizonykodnak, hogy abban az esetben, ha az állam nem segíti tetemes hozzájárulással a várost, úgy kérik fogják községgé való visszadegredálásukat.

— **A NÉMET KORMÁNYVÁLSÁG VÉGE.** Berlinből jelentik: Hindenburg Luthert bizta meg a kormányalakítással, aki a megbízatást elfogadta és a kormányt a középpártokból fogja megalakítani.

— **Befagynak a vonatok.** Bukarestből jelentik: Az utóbbi napokban váratlanul újból beállott nagy havazások és a fagy a vasuti forgalomban ismét nehézségeket okoznak. Tegnap majdnem az összes vonatok nagy késéssel érkeztek a fővárosba és az utasok sokat szenvedtek a hideg miatt, mert a fűtőtestek nem működtek kielégítően — a vonatvezetőknek ígért jutalom dacára.

— **Zsombolya nem veheti meg a Csekonics-kastélyt.** Zsombolyáról jelentik: Zsombolya község képviselőtestülete másfél évvel ezelőtt megvásárolta Csekonics zsombolyai kastélyát a nagy parkkal és belsőségekkel együtt hat és félmillió leiert. A költségeket a község úgy vélte fedezni, hogy eladja a tulajdonát képező három házat. A vételt, valamint a három ház eladását a belügyminiszterium nem hagyta jóvá, amiről Csekonics grófot is értesítették azzal, hogy az előlegül felvett ötszázezer leit fizesse vissza a községi pénztárba.

• **A Pátria kabaré szenzációja** A Pátria kabaré igazgatóságának sikerült nagy áldozatok árán pár napos vendégzereplésre megnyerni a Dusán házaspárt, kik a XIII-ik Lajos korabeli rococo zenezámukkal az egész világot bejárva nagy hírnévre tettek szert. Továbbá színrekerül egy kacagató tréfa és egy bohózat. Az összes tagok új magánszámokkal szerepelnek. Bar tabarin zárórág.

— **Vonatkisiklás Ujaradon.** Kellemetlen meglepetésben volt részük azoknak, akik tegnap Arad és Temesvár között utaztak. Ujaradon ki kellett a vonatból szállniok és jó darabig gyalog menni, amíg a tulsó oldalon egy várakozó vonathoz értek, mely tovább vitte őket. Az átszállás oka az volt, hogy egy Perjámosról érkező tehervonat az állomás bejáratánál kisiklott és a mozdony keresztülfeküdt a sineken s az utat elzárta. Tíz órai munkát vett igénybe, amíg a kisiklott mozdonyt elvitték s a pályát helyreállították.

— **Felhívás.** Zsomboly Gyuláné született Zepeczauer Katalin, kolozsvári lakosnót, mult év március-április havában egy Csehszlovákiából származó letét ügyében keresték Temesvárról. Kérem az illetőt, hogy ez ügyben Várnay Elemér dr. temesvári ügyvédhez fordulni sziveskedjék.

• **Ujra kövezik a Dózsa-utcat,** mert az a sok ember, aki állandóan Fa Mihály Telekház-téri és Mária melletti üzleteibe jár sonkát, szalonnát, felvágottat vásárolni, alaposan elkoptatta.

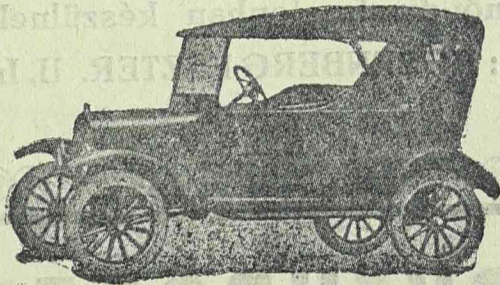
— **A vasuti műhely tolvajai.** Az ügyészség letartóztatta Chirita István, Muntean György, Bogdan Vasilie, Cionca Jon, Wiener Lajos, Schwarz Antal és Weseli Silvius vasuti műhelymunkásokat, mert kiderült, hogy húzamosabb idő óta lopkodták a műhely rézállományát

CITROËN

AUTÓK

5 HP. és 10 HP.

karbantartása a legolcsóbb.

Nagy árengedmények.

„NOËL” Bucureşti
Calea Victoriei 105

elsőrangú minőségű,
kiváló táp-
és élvezeti sör

— **HÓ AZ OLASZ TÁJAKON.** Rómából jelentik: Olaszországot az Alpesektől Nápolyig hó borítja.

— **Tulzott hírek egy petróleum-finomító tüzveszedelméről.** Bukarestből jelentik: Az egyik ploestii petróleumfinomítóban tegnap tűz pusztított. A veszedelemről érkező első jelentések felette tulzottak voltak, mert a kár mindössze négy-millió lei.

A **FARMODONT** fogkrém és szájjavító használata megakadályozza a fogak romlását, *üdíti a száját és fehériti a fogakat.*

— A brassói itélőtábla felavatása. Tegnap nagy ünnepélyességek közepette avatták fel a most létesített brassói királyi táblát. Az ünnepségen a kormány képviselőjében megjelent Constantinescu földművelésügyi, valamint Chirculescu munkaügyi miniszter. Ez alkalommal tették le az esküt Popp Romulusz dr. a tábla főelnöke, valamint az összes bírák. A tábla körletébe tartozó ügyvédi kamarák üdvözlét Metianu Jenő dr., a brassói kamara elnöke töltötte meg.

— **Hivatásának áldozata.** Bukarestből jelentik: A targovistei kórházban tegnap este meghalt Stratulat caendör, aki a Tomescu rablóvezérrel folytatott legutóbbi harcban sebesült meg.

• **Legalkalmasabb ajándéktárgyak:** Legszebb férfi-ingek készen és mérték szerint kalapajdonságok, zsebkendők, keztyűk, sálak, bokavédők, pyjamák, pulloverek stb. Nagy választékban — olcsó szabott árak **Papp Gábornál** Timișoara, Cetate, Strada Mercy.

— **A Vörös Kereszt estélye az árvízkarosultak javára.** A Vörös Kereszt Egyesület temesvári fiókja szombaton, január 16 án este a Tiszti Kaszinóban nagyszabású művészestélyt rendez az árvízkarosultak javára. Bukarestben egy ilyen est félmillió lei jövedelemmel járt s remélik, hogy Temesvár melegsívű közönsége is sietni fog a szegények segítésére annál is inkább, mert az est jövedelmét kizárólag a bánági árvízkarosultak segélyezésére fordítják.

— **Molnárok gondatlansága árvízét okozott Kolozsvárott.** Kolozsvárról jelentik: A Malomárok tegnap kilépett medréből és több utcát tizenöt-husz centiméter magasságban elöntött a víz. Az áradást a Kovács-féle malom munkásainak hanyagsága idézte elő, akik a malom előtt lévő zsilipeket már hosszabb ideje nem húzták fel. Ez az akadály most jégtorlódást is okozott.

Halálozás. Mayer György Ferenc, a volt városi asztalosvezetője, hosszú betegség után, negyvenhárom éves korában a Bessenyei-telepen meghalt. A megboldogultat özvegye, négy árvája és Mayer József kartársunk, az Arbeiter-Zeitung szerkesztője gyászolja. Temetése ma délután három órakor lesz az erzsébetvárosi temető kápolnájából.

• **Olcsó zsir a tisztviselőknél.** Tekintettel csekély fizetésére és nehéz megélhetési viszonyaira Fa Mihály hentesmester a tisztviselőknél Telekház-téri és a Mária melletti üzleteiben jutányos áron ad tisztát, elsőrendű disznósírt. Ennek ára legalább két kilós vételnél kilónként ötvenhat lei.

Báli és estélyi ruhák

a legszebb kivitelben Szlomaneknél
Gyárvaros, Andrassy-ut.

Színház

A német színtársulat a közönség egyre fokozódó érdeklődése közepette folytatja előadásait, amelyek művészi szempontból értékesek és élvezetet nyújtok. Holnap, csütörtökön Die Kinder című sikeres vígjáték van újból műsoron. Bahr Hermann darabja ezúttal is lelkes közönséget fog vonzani. Pénteken Strindberg-estélyt rendez a színház, amelynek keretében színre kerül „Die Stärkere” című és „Gläubiger” című tragikomédia.

Művészet

• **Sándor Erzsébet, a világhírű kamaranékesnő** énekel e hó 23-án a Tiszti Kaszinóban. Ez olyan magasrangú műelőadást jelent, aminek nálunk csak nagy ritkán nyílik alkalom. Az ünnepelt művésznő fényes műsort választott itteni egyetlen hangversenyére, amelyre a jegyeket a „Banat” árusítja.

Farsang

• **A TAC előkelő farsangi bálja,** amely február hó 1-én lesz a Tiszti Kaszinó termeiben megtartva, rendkívüli érdeklődést váltott ki a társaságban. A nagyszabású előkészületek után itélve, a meghívott vendégeknek egy fényes és kellemes estélyben lesz részük. Ezt bizonyítja különben az a nagy siker, amely a TAC erdélyi báljait mindenkor koronázza. Ajánlatos mindenestre a jegyeket, a meghívó felmutatása mellett mielőbb a Banatul-nál megvásárolni.

• **Február hó 6-án lesz a Zenebarátok Társaságának fényes Johann Strausz ünnepe,** amelyen, a nagyszerű műsor, után a vendégek a táncnak is hódolhatnak. A Strausz-ünnep kimondottan a társaság tagjainak estélye. Akik tehát még nem tagjai a társaságnak, vétessék fel magukat legkésőbb február 1-éig a „Banat”-nál, hogy részükre a meghívó idejében elküldhető legyen.

Románia jogosan számíthat külföldi kölcsönre, mert egyensúlyozott költségvetése van

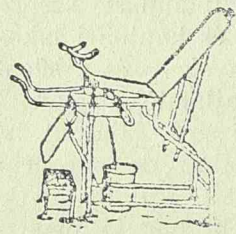
Bukarest, január 14.

Az Argus legújabb száma cikket közöl, amelynek címe: Egy, az angol pénzügyi körökkel legszorosabb összeköttetésben álló egyén véleménye Románia pénzügyi viszonyairól. A cikk szerzője annak a véleménynek ad kifejezést, hogy a politikai pártoknak respektálni kell az állam és a Banca Nationala között létrejött szerződést, mert ez előnyös az államra nézve. Romániának külföldi kölcsönt kell felvenni, hogy a Banca Nationalánál levő adósságait ebből a pénzből kifizesse. A

jegybank ércfedezetet létesít és így szaporíthatja a forgalomban levő bankjegyek mennyiségét, amelyek a jelen viszonyok között nem kielégítőek. A pénzügyi szaktekintély véleménye szerint szükség van a lei mostani árfolyamának állandósítására és ezáltal szilárd alapot teremthetnek a további tranzakciók részére. Hangsúlyozta végül, hogy Románia költségvetése egyensúlyozott és ennélfogva az ország jogosan számíthat külföldi kölcsönre.

Orvosok számára nagy fizetési engedmények.

Műtőasztalok, műtőszekrények, mosdók, irrigátorok, orvosi felszerelések, mind autogén előállításban kaphatók **GOLDSTEIN JANCU** Bucuresti, Strada Carol 44. 314

A legmodernebb és legizlésebb kivitelben
kabátok, kosztümök, estélyi- és utcai ruhák

„STAR”

női-divatszalonban készülnek.

Tulajdonos: **ROSENBERG ESZTER.** II, Indóház-u. 20.

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűve 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Álláskeresőknek 25 százalékos engedmény. Díj előre fizetendő.

Jó házi koszt kapható úri családnál. Ajánlatokat „Házi” jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja.

Uricsaládnál egyedülálló urinók és uralkészítmények. Józsefvárosban esetleg Erzsébetvárosban. Ajánlatokat „Fényő” jeligére a kiadóba kérek.

Gyárpület, istálló és cseledék károssal együtt kerestetik, Józsefvárosban esetleg Erzsébetvárosban. Ajánlatokat „Fényő” jeligére a kiadóba kérek.

Keresünk két fázisu, két lóerős elektromotort, egy kis szalagfűrészt és egy 5 méteres 40 mm. erős transzmissziót. Ajánlatokat „Használt” jeligére a kiadóba.

Ház eladó beköltözhető 2 szoba konyhával a Gyárvarosban. Cím a kiadóban.

A világ legrészegrebb oszabb gramofonjai három vezető márká

His Master's Voice
Columbia
Odeon

vételkényszer nélkül meghallgató Katzky-nál, Timișoara, Merczy-utca 10. Lemezajdonságok nagy választékban

Óromániai birtokra gép- és motorkezelésben jártas gazdasági

gépészt keresek

Jelentkezni lehet január 15-től kezdve Grand Hotel Ferdinand portánál, Timișoara. 130

Megnyílt

Manikür Szalon
„ELITE”

Hunyadi-ut 9 alatt, a Mária-szoborral szemben. A legelőnyösebb és legmodernebbül berendezve. Az elitközönség találkozóhelye. 132

Családi ház

istálló és műhellyel azonnal beköltözhető, **eladó** Gyárvaros, Alsóárok-utca 11

Mignon gyermekruhaszalon Temesvár-Belváros, Hitelbank-palota

Rikkancsok

fix fizetéssel és magas jutalékkal felvétetnek a **Déli Hírlap-nál**

„Helicon” könyvnyomda nyomása, Timișoara.

Felelős kiadó: **VARNAY ELEMÉR** dr.